

vergadering **C281**
zittingsjaar 2022-2023

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Wetenschap en Innovatie

van 15 juni 2023

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Tom Ongena aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de werkgelegenheidsconferentie 'Samen en Lokaal voor Werk' – 2931 (2022-2023)	3
VRAAG OM UITLEG van Elke Sleurs aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het nieuw techfonds ETCI – 2843 (2022-2023)	6
VRAAG OM UITLEG van Ilse Malfroot aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het project Gateway2Britain – 2934 (2022-2023)	7
VRAAG OM UITLEG van Thijs Verbeurgt aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de toenemende vraag naar polyvalentie in de retailsector – 2970 (2022-2023)	10
VRAAG OM UITLEG van Maaïke De Vreese aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de tijdelijke zomerbars en een gelijk speelveld – 2959 (2022-2023)	
VRAAG OM UITLEG van Kurt Vanryckeghem aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over zomerbars en pop-ups die reguliere cafés doen doodbloeden – 2961 (2022-2023)	14

VRAAG OM UITLEG van Tom Ongena aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de werkgelegenheidsconferentie 'Samen en Lokaal voor Werk' – 2931 (2022-2023)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Minister, dinsdag bent u samen met uw collega Somers naar Genk geweest, naar de werkgelegenheidsconferentie 'Samen en Lokaal voor Werk'. Hiermee versterkt u nog eens de ambitie van deze Vlaamse Regering om tot een betere samenwerking tussen lokale besturen en VDAB te komen. We hebben het daar al vaak over gehad en het is belangrijk dat we die samenwerking versterken en stimuleren.

U liet ook al verstaan dat de conferentie geen eindpunt zou worden. Er zou een vervolg aan worden gebreid met een regionaal activiteitenprogramma, waarbij VDAB de leiding zou nemen.

Wat waren de belangrijkste voorbereidingen die werden getroffen voor deze werkgelegenheidsconferentie? Waren de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) daar ook bij betrokken? VDAB zou in voorbereiding van deze conferentie een bevraging doen bij de lokale besturen. Is deze bevraging gebeurd en wat waren de belangrijkste resultaten? Wat waren de belangrijkste conclusies en resultaten van de werkgelegenheidsconferentie 'Samen en Lokaal voor Werk' in haar geheel? Hoe zal de concrete opvolging van de conferentie eruitzien? Kunt u meer duidelijkheid geven over het geplande regionaal activiteitenprogramma? Wordt er ook een opvolgconferentie gepland? Zo ja, zal die rond hetzelfde thema worden georganiseerd?

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Collega Ongena, u vraagt welke voorbereidingen getroffen werden voor de werkgelegenheidsconferentie. Via een stuurgroep en een projectteam, samengesteld uit vertegenwoordigers van ons kabinet, het Departement Werk en Sociale Economie, VDAB, de SERV en de VVSG werd de conferentie 'Samen en Lokaal voor Werk' inhoudelijk en praktisch voorbereid. Dit leidde tot een gevarieerd programma waarin lokale samenwerking in functie van het bereiken van 80 procent werkzaamheidsgraad centraal stond.

Parallel aan de voorbereiding van de conferentie zelf liep er ook een visievormings-traject met de SERV en de VVSG. Op 8 juni 2023 resulteerde dit in een gemeenschappelijke engagementsverklaring 'Samen en Lokaal voor Werk', die op de conferentie ondertekend werd.

Ik ging in het voortraject ook poolshoogte nemen bij diverse lokale projecten en samenwerkingen in de verschillende Vlaamse provincies, en VDAB ging in gesprek met maar liefst tweehonderd steden en gemeenten.

Op 8 juni 2023 resulteerden de gesprekken tussen de VVSG en de SERV, zoals ik net ook al zei, in een gezamenlijke engagementsverklaring tussen de VVSG en de SERV. Via deze verklaring spreken de betrokkenen hun engagement uit om de handen in mekaar te slaan om de werkzaamheidsgraad in Vlaanderen verder te verhogen naar 80 procent door mensen te activeren en aan te trekken uit de bredere arbeidsmarktreserve, mensen aan de slag te houden in duurzame en werkbaare loopbanen, ondernemingen perspectief te bieden op het vinden van het nodige talent en talent te blijven ontwikkelen en mensen te versterken via levenslang

leren. In het najaar van 2023 zal deze engagementsverklaring verder uitgewerkt worden in een pact.

VDAB heeft inderdaad tweehonderd steden en gemeenten bevraagd in de aanloop naar de conferentie. De bevraging werd uitgevoerd door de lokale netwerkmanagers en stadsmanagers van VDAB, in heel nauw overleg met de lokale regisseurs sociale economie en werk. De gesprekken werden zoveel als mogelijk gekoppeld aan reguliere overlegfora in het kader van de samenwerkingsovereenkomsten die VDAB heeft met lokale besturen, en soms verliep de bevraging via extra ronde tafels, bilateraal overleg ...

Deze bevraging leverde onder andere volgende signalen op waarmee we samen met VDAB en de lokale besturen verder aan de slag gaan. Zo is er nood aan meer fysieke aanwezigheid van VDAB, iets wat ik zelf ook heel belangrijk vind. We bevinden ons in een digitaal tijdperk. In het kader van flexibiliteit is het belangrijk dat mensen kunnen en mogen thuiswerken, maar we weten allemaal dat VDAB met een doelgroep werkt die je soms beter echt onder de arm neemt. In die zin is fysieke nabijheid en dienstverlening een belangrijk aandachtspunt.

Er dienen ook drempels verlaagd te worden in de dienstverlening voor OCMW en cliënten, en er is behoefte aan een sterkere operationele samenwerking tussen VDAB en OCMW's. We zijn ook gebaat met meer samenwerking met domeinen als Welzijn, Mobiliteit en Onderwijs. Daarnaast is er een vraag naar 'tussenvloeren' bij werkgevers om de brug tussen sociale economie en reguliere economie te kunnen maken. Ten slotte is er de vraag naar sterkere connectiemogelijkheden met inclusieve werkgevers en naar meer data over leefloongerechtigden. Het rapport kan gevonden worden op www.vlaanderen.be/samenenlokaalvoorwerk.

De conferentie stond in het teken van verbinding en het uitwisselen van goede praktijken. Ik kan u verzekeren, collega, dat we daar samen met de meer dan 350 aanwezigen in geslaagd zijn. De deelnemers konden kiezen uit een zeer gevarieerd programma van netwerkactiviteiten, telkens gekoppeld aan een inhoudelijk thema, zoals het bereiken of activeren van niet-beroepsactieve Vlamingen. Aan deze activiteiten namen sleutelactoren, zoals lokale beleidsmakers, de regisseurs sociale economie en werk, relatiebeheerders lokale besturen van VDAB en lokale actoren deel, die op het terrein effectief in die netwerken de krachten verder zullen bundelen om nog meer mensen richting onze arbeidsmarkt te begeleiden.

Het bewustzijn dat we deze doelstelling enkel samen zullen kunnen bereiken, groeide verder. Dat bleek onder andere uit de interactie tussen de leden in het debat en het publiek. Bovendien geloof ik in het belang van persoonlijk contact. Ik ga zeker en vast verder aan de slag met de conclusies en resultaten van de conferentie, onder andere in de totstandkoming van het pact en de verdere uitvoering van de engagementsverklaring. Ik kijk ook uit naar de oplevering van een aantal onderzoeken, bijvoorbeeld de activering van leefloongerechtigden en het buitenlands onderzoek in verband met decentralisatie. Al deze input kan inspirerend en richtinggevend zijn om het lokale werkgelegenheidsbeleid verder vorm te geven.

Op dit ogenblik hebben we nog geen plannen voor een opvolgconferentie. Ik zie de opvolging veeleer in de verdere uitbouw van het regionaal activiteitenprogramma en zeker ook in de vormgeving van het pact, waarin we de doelstellingen en principes uit de engagementsverklaring verder zullen concretiseren.

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Minister, dank u voor de verdere toelichting. Het is uiteraard een goede zaak dat u volop de kaart trekt van de samenwerking tussen VDAB en de lokale besturen, die er wel al was maar die nu toch sterk wordt versterkt. We weten dat we dat nodig zullen hebben in onze ambitie van de 80 procent

en vooral in onze ambitie om de inactieven te bereiken. VDAB staat daar veel verder van af dan de lokale besturen.

Het is ook een goede zaak dat het geen eenmalige conferentie wordt. Ik heb begrepen dat men daar verder mee aan de slag gaat en dat er zelfs een pact zou komen. Dat heeft me wat getriggerd. Ik wil daarom wat doorvragen over dat pact. Wanneer komt het er? In het najaar, heb ik begrepen. Wat mogen we ervan verwachten? Komen er heel concrete engagements in? Komen er misschien bijkomende maatregelen in, die vanuit de Vlaamse Regering zullen worden getroffen, al dan niet met extra budgetten? Kunt u daar iets over zeggen? Onder een 'pact' versta ik iets wat toch verder gaat dan een engagementsverklaring.

Hoe zit het met het onderzoek naar de decentralisatie van VDAB? Wat is daar de stand van zaken? Loopt dat al? Wordt dat mee ingeschakeld in heel deze oefening? Wordt daar ook rekening mee gehouden?

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Dit sluit inderdaad aan bij wat we deze voormiddag hebben verteld. We werken op verschillende sporen omdat het inderdaad alle hens aan dek is. De arbeidsmarkt brandt.

Dat pact is vooral de uitwerking van het engagement dat VDAB, de SERV en de VVSG samen hebben uitgesproken. Dat heeft zijn beslag gekregen op die werkgelegenheidsconferentie. Dat werd daar formeel ondertekend.

Wij hebben onszelf 31 oktober als deadline opgelegd. Tegen dan is er dus de verdere operationalisering van het engagement. Dat gaat inderdaad over de versterkte samenwerking waaraan ik ook deze voormiddag heb gerefereerd. We stellen vandaag vast dat er heel wat samenwerkingsovereenkomsten worden gesloten met steden en gemeenten, maar er is nood aan structurele samenwerkingen, waarbij de verschillende rollen van VDAB als Vlaamse arbeidsmarktregisseur en de lokale besturen concreet vorm moeten krijgen in zo'n pact: met welke doelgroepen, wie gaat daar wat in doen, wie neemt welke rol op? Ik verwacht daar toch wel wat van omdat ik effectief heb vastgesteld dat die partnerorganisaties, die belangenorganisaties vandaag niet structureel met elkaar samenwerken.

Op het terrein gaan we dat kunnen zien in die lokale ecosystemen, die verder worden uitgewerkt via het project van 'capacity building'. Er is daar een belangrijke stap gezet. Er is een belangrijke horde genomen om die partijen meer met elkaar in verbinding te brengen.

Het doel van dat pact moet uiteindelijk zijn dat we de lokale werkgelegenheid duurzaam kunnen versterken. Elk heeft daarin zijn rol: de VVSG, de SERV en VDAB. Het is de verdere uitwerking van de engagementsverklaring die al kan worden gedeeld. Wij zullen dat natuurlijk nauwgezet opvolgen. Ik hoop dat hier in het najaar te kunnen presenteren.

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Kunt u al iets meer zeggen over het onderzoek naar de decentralisatie?

Minister Jo Brouns: De eerste stuurgroep heeft plaatsgevonden. De conclusie volgt dit najaar.

Tom Ongena (Open Vld): Oké. Dat is goed. Ik blijf aandringen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Elke Sleurs aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het nieuw techfonds ETCI – 2843 (2022-2023)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: Mevrouw Sleurs heeft het woord.

Elke Sleurs (N-VA): Er wordt een nieuw fonds, het European Tech Champions Initiative (ETCI), opgericht op maat van veelbelovende Europese technologiebedrijven, namelijk de scale-ups die meer dan 50 miljoen euro willen ophalen. Het is een initiatief van het Europees Investeringsfonds (EIF) en vijf EU-lidstaten waaronder Spanje, Duitsland, Frankrijk, Italië en België, en zo dus ook via Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV). Omdat scale-ups vaak grote bedragen zoeken, vinden ze moeilijker kapitaal om verder te groeien. In het fonds zit momenteel een – toch wel aanzienlijk – bedrag van 3,75 miljard euro. Minister, dit moet een antwoord bieden op de financieringsachterstand ten opzichte van Amerikaanse en Aziatische investeerders.

Minister, welke opportuniteiten en return biedt het fonds voor de Vlaamse ondernemingen? Betekent het fonds een hefboom voor beloftevolle Vlaamse spelers om ook te focussen op Europa en de wereld?

Hoe zal de verdeling verlopen binnen ETCI? Wat is de participatie van PMV – we hebben PMV hier een paar weken geleden uitgebreid gehoord – in het fonds en welke vertegenwoordiging zal PMV opnemen in de bestuurs- en beslissingsorganen? Hoe zal een evenwichtige verdeling gerealiseerd worden?

Wat is dan ten gevolge daarvan de toekomst van Belgian Growth Fund (BGF), waarin PMV ook participeert, nu ETCI werd opgericht? Wat zal er gebeuren met de participatie vanuit PMV in dat fonds?

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: De middelen die door investeerders, waaronder PMV, zijn toegezegd aan ETCI, zullen worden geïnvesteerd in investeringsfondsen beheerd door private fondsbeheerders. ETCI is immers een 'fund of funds'. Het Europees Investeringsfonds heeft een uitgebreide ervaring in fondsinvesteringen in Europa en het staat in voor de selectie van deze investeringsfondsen, de zogenaamde ETCI-fondsen.

Ook Vlaamse scale-ups met een financieringsbehoefte kunnen zich richten tot die fondsen. We merken immers dat Europa, en dus ook België en Vlaanderen qua investeringen met grotere tickets voor scale-ups achterblijven in vergelijking met de Verenigde Staten. Er is dus een grote noodzaak aan initiatieven in de Europese Unie om in te spelen op die financieringsnood. ETCI geeft daartoe de aanzet.

Bij de fondsselectie legt het EIF op dat elk ETCI-fonds als doel heeft om minstens 50 procent van zijn middelen te investeren in bedrijven met een innovatieve technologie en dat minstens 70 procent van de middelen geïnvesteerd wordt in scale-ups.

Fondsen die op Europees niveau actief zijn, brengen naast middelen ook een netwerk mee. We gaan ervan uit dat de Vlaamse scale-ups waarin geïnvesteerd wordt, daar dan ook een beroep op kunnen doen.

De selectie van de ETCI-fondsen gebeurt door het EIF, dat een evenwichtige geografische verdeling ambieert. PMV's bijdrage tot ETCI betreft op dit ogenblik 25 miljoen euro. PMV is vertegenwoordigd in de 'steering board' van ETCI. Deze steering board heeft beslissingsbevoegdheid over de ETCI-investeringsstrategie, een

mogelijke verlenging van de toezeggingsperiode voor mogelijke investeerders en de verlenging van de termijn van ETCI.

Zoals gezegd, zouden we graag een fonds rond biotechnologie opgericht zien binnen ETCI, een sector waar we in België en Vlaanderen sterk staan. Denk maar aan het Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB). PMV kan hier – samen met de andere Belgische partners – binnen de organen van ETCI mee aan de kar trekken.

ETCI en Belgian Growth Fund kunnen complementair actief zijn op de Europese fondsenmarkt. Belgian Growth Fund kan dus naast ETCI blijven bestaan. ETCI richt zich immers op de scale-upfondsen die een fondsgrootte van 1 miljard euro beogen. Hiervan neemt ETCI telkens 100 tot 400 miljoen euro voor zijn rekening.

De fondsen waarin Belgian Growth Fund investeert, zijn fondsen met een Belgische inslag of invalshoek, en die hebben een kleinere omvang. Daar spreken we van 200 tot 300 miljoen euro, en die vallen daardoor dus buiten de scope van ETCI. Als 'cornerstone investor' investeert Belgian Growth Fund hierin typisch 15 tot 25 miljoen euro. Belgian Growth Fund heeft zelf een fondsgrootte van 312 miljoen euro en investeerde tot dusver in dertien fondsen voor een toegezegd kapitaal van 225 miljoen euro. PMV heeft een belang van 10 procent in Belgian Growth Fund en zal dit verder blijven aanhouden.

De voorzitter: Mevrouw Sleurs heeft het woord.

Elke Sleurs (N-VA): Dank u wel, minister, voor uw antwoord.

Ik ben tevreden te horen dat we daar actief op gaan inspelen, zeker via PMV, en inderdaad de biotechnologie.

Ik denk dat het belangrijk is dat we van hieruit, en ook vanuit het beleid, actief op de hoogte zijn van en aansturen op de deelname aan het ETCI. Ik ben dus tevreden dat de middelen inderdaad aangewend zullen worden, we er actief aan zullen deelnemen en dat het een goede doorstart kan zijn van de scale-ups. Zo kunnen we de Vlaamse biotechnologie en de andere technologie hier in Vlaanderen, waarin we toch sterk zijn, verder versterken. Het is dus inderdaad een oproep om gebruik te maken van een ETCI, en om toch ook vanuit de Vlaamse overheid en de Vlaamse Regering nauw op te volgen dat onze scale-ups, start-ups en biotechnologiebedrijven daar wel degelijk gebruik van kunnen maken.

Ik heb geen verdere vragen, maar dit zal verder opgevolgd worden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ilse Malfroot aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het project Gateway2Britain – 2934 (2022-2023)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: Mevrouw Malfroot heeft het woord.

Ilse Malfroot (Vlaams Belang): Gateway2Britain (G2B) is een innovatief platform dat Vlaamse, en bij uitbreiding Belgische bedrijven een voorsprong moet geven in de handel met het Verenigd Koninkrijk (VK) na de Brexitkrimp. U en federaal minister van Financiën Vincent Van Peteghem hebben daarvoor de handen in elkaar geslagen.

In de jaren voor de Brexit was het Verenigd Koninkrijk de vierde handelspartner van Vlaanderen. 60 procent van de exportactiviteiten van de Vlaamse transport- en logistieksector was gericht op het Verenigd Koninkrijk. Die handel moet nu

opnieuw worden vergemakkelijkt. De eerste versie van het digitale platform Gateway2Britain zou tegen het einde van dit jaar operationeel moeten zijn.

De Brexit is de nieuwe realiteit voor ons politieke en economische landschap. Economische operatoren en consumenten in deze regio ondervinden dagelijks de gevolgen. Niet alleen veroorzaakt de Brexit financiële en administratieve lasten voor handelspartners en autoriteiten langs beide kanten van het Kanaal, ook de internationale toeleveringsketens worden grondig verstoord. De moeilijkheden situeren zich onder andere bij de veelheid aan betrokken stakeholders – zoals douane, bedrijven, terminals, expediteurs, rederijen enzovoort – , de transparantie van de data betreffende goederentransacties en de complexiteit en veelheid aan te vervullen formaliteiten. Het gemiddelde omzetverlies voor Vlaamse bedrijven naar aanleiding van de Brexit bedroeg 6 procent in 2020, wat gecombineerd met verhoogde logistieke kosten zorgde voor een significante financiële impact.

Welke toegevoegde waarde en groeikansen zal dit project creëren voor de Vlaamse economie? Hoeveel bedraagt de kostprijs voor dit project? Welke locaties werden gekozen voor de fysieke loketten? Wat is de timing van de digitale en de fysieke loketten?

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Dank u wel, collega Malfroot. Zoals u zelf aangeeft, heeft de Brexit voor onze exporterende en importerende bedrijven, en dan vooral voor de kmo's, heel wat meer rompslomp met zich meegebracht. Ze konden niet meer terugvallen op de regels van de Europese interne markt maar handelen nu met een derde land.

Reeds in 2020 zijn we in gesprek gegaan met de logistieke sector en ondernemers over hoe de overheid de impact van Brexit kon opvangen. Het theoretische idee werd toen voorgesteld om bedrijven bij het voltooien van de vele formaliteiten te ontlasten met een digitale aanpak. Voor mij was het steeds van belang dat er ook een fysiek servicepoint was voor exporterende kmo's om op een laagdrempelige manier ondersteuning te vinden bij hun aanvragen. Het Vlaams Instituut voor de Logistiek (VIL) heeft het initiatief genomen om dit verder uit te werken. Zij zullen geïnteresseerde spelers zoeken en selecteren. De gekozen locaties zal ik u dan weten te zeggen. Spreiding doorheen Vlaanderen zal een aandachtspunt zijn.

Als u mij vraagt naar het potentieel van dit digitaliseringsplatform, dan ben ik ervan overtuigd dat het een duidelijke toegevoegde waarde voor onze Vlaamse economie zal betekenen, zeker en in het bijzonder ook richting Groot-Brittannië. Zowel uit een studie uitgevoerd door Voka, als uit cijfers van de Nationale Bank blijkt immers dat bedrijven gemiddeld een omzetverlies op het VK van 6 procent lijden. De kostprijs op exporteren naar het VK is met bijna 5 procent gestegen. De invoer van VK-goederen in België is met ongeveer 55 procent gedaald, als we dat vergelijken met januari 2020 en 2021. De uitvoer van Belgische goederen naar het VK is met ongeveer 35 procent gedaald, in vergelijking met diezelfde periode. Hierdoor is het belangrijk om een oplossing te zoeken die een toegevoegde waarde en groeikansen geeft voor de Vlaamse productie en logistieke bedrijven én voor de Vlaamse haven- en luchthavenactiviteit. Aangezien er veel bijkomende douaneformaliteiten zijn, kon dit ambitieuze project enkel op de rails worden gezet in nauwe samenwerking met de douane-autoriteiten en de Vlaamse havenbedrijven.

Concreet willen we met dit initiatief dus de logistieke en vooral administratieve processen dermate optimaliseren en vereenvoudigen middels digitalisering, dat dit een concurrentieel voordeel wordt door de kost- en operationele efficiëntie te verbeteren voor onze Vlaamse bedrijven. We willen ook dat we als Vlaanderen onze positie als logistiek knooppunt in de handel van en naar het VK kunnen herstellen en verder laten groeien. Een markt van meer dan 60 miljoen consumenten in je achtertuin laat je maar beter niet links liggen.

Wat de timing voor implementatie betreft: de uitbouw van het digitale datadeelplatform start nu. Bedrijven zullen voor de eerste acties eind dit jaar van het platform gebruik kunnen maken. Ook voor de fysieke loketten is de deadline eind dit jaar.

Hoeveel bedraagt de kostprijs voor dit project? De middelen zijn afkomstig uit de Brexit Adjustment Reserve (BAR) die de Europese Commissie toekende aan Vlaanderen. In totaal kostte de voorstudie, waarin het concept op haalbaarheid werd getest en piloottrajecten werden uitgevoerd, 755.958,12 euro. Dit werd afgerond in april 2023.

De kostprijs voor de implementatie van het G2B-platform en de opzet van de fysieke servicepunten bedraagt 5.780.541,50 euro. Wat mij betreft is dat een uitstekende besteding van Europese middelen.

De voorzitter: Mevrouw Malfroot heeft het woord.

Ilse Malfroot (Vlaams Belang): Het is een aardig kostenplaatje, maar zoals u zegt denk ik dat het inderdaad zijn toegevoegde waarde zal hebben. Ik denk dat vooral de kleine bedrijven, de kleinere spelers op deze manier toch wel ontzorgd zullen worden wanneer zij het niet gewend zijn, of niet over de financiële middelen beschikken, om al die rompslomp door te nemen.

Ik hoop dus dat op deze manier de uitvoer van ons land naar het VK opnieuw zal stijgen, en de invoer uiteraard ook.

Ik heb dus geen bijkomende vragen en dank u voor uw antwoord.

De voorzitter: Mevrouw De Vreese, u hebt die wel. Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaïke De Vreese (N-VA): Minister, ik zou toch iets kritischer zijn.

Normaal gezien zou het servicepunt in het derde kwartaal gerealiseerd worden. Dat wil zeggen dat we opnieuw een achterstand oplopen. Het is zo dat eind 2023 de volgende reeks grensprocedures en douaneformaliteiten ingaan. Het is inderdaad zo dat grote bedrijven zich al volledig hebben aangepast. Zeker de bedrijven die heel veel export richting Groot-Brittannië doen, hebben zich daaraan aangepast en hebben dat in principe zelfs niet meer nodig. Maar het zijn voornamelijk de kmo's, de kleinere bedrijven, die echt wel vragende partij zijn.

Ik heb daarover al heel veel vragen gesteld. Ik vind het natuurlijk jammer dat het nu opnieuw wordt uitgesteld met een kwartaal en hoop echt dat u dat nog wat sneller kunt realiseren. Ik denk dat het heel belangrijk is, minister, want we hebben de Brexit ondertussen al even achter de rug. Niemand spreekt nog over Brexit. Gezien de nieuwe voorwaarden, de nieuwe maatregelen, de nieuwe douaneformaliteiten eind 2023, zou ik toch absoluut willen vragen om daar met spoed achter te zitten.

De voorzitter: Minister Brouns, zult u er met spoed achter zitten?

Minister Jo Brouns: Dat beloof ik.

De voorzitter: Collega's, met deze plechtige woorden kunnen we dit punt afronden.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Thijs Verbeurgt aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de toenemende vraag naar polyvalentie in de retailsector – 2970 (2022-2023)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: De heer Verbeurgt heeft het woord.

Thijs Verbeurgt (Vooruit): Minister, de retailsector is een sector die heel veel commotie teweegbrengt. Naar aanleiding van de problemen bij Delhaize staat hij erg onder druk.

Mijn vraag werd ingegeven door het overleg dat ik had met verschillende vertegenwoordigers van het personeel. Die mensen geven mij aan dat de eis van polyvalente profielen eigenlijk steeds meer de norm is geworden in de retailsector. Waar vroeger medewerkers in de handel, in supermarkten, een specialisatie hadden in bijvoorbeeld kassa, verantwoordelijkheid hadden voor een specifieke rayon of voor de versafdeling in de supermarkt, wordt nu verwacht dat ze overal inzetbaar zijn onder de noemer van 'polyvalentie'.

Voor wie houdt van afwisseling en dat fysiek ook aankan, is dat uiteraard geen probleem. Dat is voor hen vaak een interessante job. Maar dat is helaas niet voor iedereen het geval. De commerciële strategie om steeds meer polyvalente profielen te eisen, waardoor men mensen op verschillende plaatsen kan inzetten, wat de kosten soms drukt, heeft gevolgen. In het kader van werkbaar werk kan het voor werknemers een hindernis zijn. In bepaalde gevallen is er nood aan fysiek aangepast werk. Aan de kassa zitten, vergt een andere fysieke inspanning dan rekken vullen of in de versafdeling werken, waar men recht moet staan. Ook in het kader van de 'terug naar werk'-trajecten is het een uitdaging om die polyvalentie-eis in te passen in dat aangepaste werk.

Deze mensen werken in de supermarkten en de retail al niet voor hoge lonen, en dan is het toch wel opvallend dat de werkomstandigheden nog worden verzwaaard. Werknemers worden niet meer erkend in hun individuele talenten.

We moeten ons toch vragen stellen bij die drang naar polyvalentie. Is die altijd wel zo wenselijk?

Minister, hoe bekijkt u de toenemende vraag naar polyvalente profielen?

Gaat u in overleg met de sector over de toenemende polyvalentie-eis, om de gevolgen daarvan in het kader van werkbaar werk en de 'terug naar werk'-trajecten met hen te bespreken?

Men kaartte ook aan dat er in sommige gevallen zelfs sprake is van ontslag omdat een medewerker niet meer kan voldoen aan die eis van polyvalentie. Is dat iets wat volgens u kan?

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: U vraagt hoe ik kijk naar de toenemende vraag naar polyvalentie in de retailsector. Laat me vertrekken van een situatieschets. In de sector van de handel zijn vandaag heel wat evoluties gaande. Denk maar aan de toenemende e-commerce, de impact van de digitalisering, waarbij bijvoorbeeld bepaalde taken worden geautomatiseerd, zoals de algemeen bekende selfscanning, of de toenemende concurrentie. In feite kunnen we ook daar spreken van een sector die in voortdurende verandering is.

Deze evoluties hebben uiteraard gevolgen. Er is niet alleen meer nood aan digitale vaardigheden, maar eveneens aan soft skills, zoals omgaan met verandering, leer- vermogen, communicatief zijn of klantgericht zijn.

Nieuwe ontwikkelingen, waaronder technologische, kunnen zeer bedreigend zijn, maar houden tegelijkertijd ook nieuwe kansen in. Om nieuwe technologische ont- wikkelingen te kunnen implementeren in de handel zijn nieuwe, specifieke compe- tenties en kennis nodig. De automatisering van routinetaken geeft medewerkers de ruimte om zich deze nieuwe, vaak meer proactieve en leergerichte vaardighe- den eigen te maken, door bijvoorbeeld meer nadruk te leggen op verkoopskills.

Door minder routinetaken uit te voeren, kunnen werkbaarheidsrisico's, zoals onvol- doende autonomie en routinematig werken, afnemen. De automatisering kan met andere woorden tot gevolg hebben dat jobs in de handel inhoudelijk en kwalitatief interessanter worden.

De handel blijft echter een heel laagdrempelige sector, waar er veel instapjobs zijn en blijven en waarin je kunt doorgroeien door interne opleiding en werkervaring. Voorwaarde is echter dat de medewerkers de kans krijgen om zich te ontwikkelen en hun leervermogen aan te scherpen, en hierin hebben zowel de werk- als onder- wijspartners een belangrijke rol door bijvoorbeeld in kaart te brengen welke com- petenties cruciaal zijn, door een aangepast hr- en loopbaanbeleid te stimuleren en door in opleidingen te voorzien.

Via de sectorconvenanten stimuleer ik de sectoren om acties te ondernemen om de werkbaarheid en de re-integratie van medewerkers na langdurige ziekte te bevor- deren. Met de respectieve subsectoren van de retailsector werden volgende acties afgesproken. Er wordt een opleidingsaanbod voor leidinggevendenden voorzien, gericht op het herkennen, erkennen en ondersteunen van het fysiek en mentaal welzijn van medewerkers. Medewerkers die langdurig afwezig geweest zijn wegens ziekte kun- nen een beroep doen op externe loopbaancoaching en krijgen zo de kans om zich te heroriënteren en zich via competentieversterkende trajecten aan te passen aan de veranderende noden en werkomgeving. Tijdens bedrijfsbezoeken wordt het specifie- ke opleidingsaanbod rond werkbaar werk, zoals omgaan met stress, gepromoot. Ook de werkbaarheidscheque wordt gepromoot als middel om de werkomstandigheden duurzaam te verbeteren. Ondernemingen kunnen hiervoor, zoals jullie weten, tot 10.000 euro steun krijgen. De drie subsectoren nemen deel aan de intersectorale campagne 'Werkbaar wint' van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en engageren zich dus uitdrukkelijk om hun werkgevers en werknemers te informeren en te sensibiliseren over het mentale welzijn van collega's, alsook om nieuwe inzichten en best practices over werkbaar werk te delen.

Collega, wanneer een werkgever tot ontslag zou overgaan louter en alleen omdat die persoon fysiek niet in staat is om de job uit te oefenen, moet hij wel kunnen aantonen dat er redelijke aanpassingen zijn uitgevoerd aan de werkplek. Daar heeft een werknemer recht op. Werkgevers kunnen hiervoor het arsenaal aan te- werkstellingsondersteunende maatregelen gebruiken zoals de Bijzondere Tewerk- stellingsOndersteunende Maatregelen (BTOM), en ook aan individueel maatwerk denken, alvorens te beslissen dat een voortzetting van het contract niet mogelijk is. We zijn ons ervan bewust dat hierin nog stappen vooruit te zetten zijn. Het gaat vaak over onwetendheid en onbekendheid, en ook over een kwestie van mentali- teit. Met het individueel maatwerk en de campagne daarbij gaan we op dat vlak, denk ik, toch weer een aantal belangrijke stappen vooruit kunnen zetten.

De voorzitter: De heer Verbeurgt heeft het woord.

Thijs Verbeurgt (Vooruit): Minister, op uw antwoord kan ik niets tegen hebben. Maar daarmee is het probleem natuurlijk niet opgelost. Voor alle duidelijkheid: het is een genuanceerd verhaal. U haalt terecht aan dat polyvalentie enerzijds de job

uitdagender en gevarieerder kan maken, wat voor bepaalde profielen de job interessanter maakt, maar anderzijds moeten we er ook over waken dat het geen drempels creëert voor mensen, bijvoorbeeld als men al een tijdje in de retailsector werkt en fysiek tegen wat grenzen aanbotst. Dan kan die polyvalentie een drempel zijn, waardoor men uit de sector dreigt geduwd te worden.

U verwijst ook naar opleiding. Ook daar heb ik nog bijkomende vragen. Opleiding is belangrijk, zeker in de retailsector en in het licht van de constante veranderingen die de sector doormaakt, zoals e-commerce, internationale druk en het streven naar rendabiliteit en bij sommigen naar pure winst. Maar ik hoor signalen dat de kwaliteitseisen rond die opleiding zeer beperkt zijn. Als je een uur naar een filmpje moet kijken om mee te zijn met de laatste ontwikkelingen binnen het bedrijf, dan is dat geen grondige opleiding.

Hoe kijkt u naar de kwaliteitseisen in die sector? Als ik hoor dat werknemers van Delhaize een opleiding 'hoe omgaan met veranderingen' kregen aangeboden, dan heb ik daar vragen bij, hoewel ik van nature geen cynicus ben. Die kwaliteitseisen en ervoor zorgen dat er voldoende ruimte is voor opleiding, zijn belangrijke elementen die ik nog wil meegeven. Hoe kijkt u daarnaar?

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaike De Vreese (N-VA): Collega Verbeurgt, ik denk het eerst en vooral aan de sectoren zelf is om een kwaliteitsvol personeelsbeleid te gaan voeren en de medewerkers voor te bereiden op de toekomst. Wat terecht aangehaald wordt, is dat er bepaalde veranderingen aan de gang zijn, maar een Vlaams minister zal die niet tegenhouden. Dat zijn veranderingen die op de arbeidsmarkt plaatsvinden, en ik denk dat dat zich niet alleen in de retailsector voordoet. Het overleg binnen de sector is belangrijk, en daar kan de minister wel duiden op bepaalde zaken die veranderd zijn en waar we, naar de toekomst toe, moeten bekijken hoe we dat anders doen.

U spreekt over een probleem, terwijl het voor sommige mensen net een kans is om zich verder te ontwikkelen en te ontplooiën. Wat voor de ene moeilijker is, is voor de andere net een kans om zich, ook naar andere jobs, verder te ontplooiën en ontwikkelen. Ik denk dat we dat ook op die manier gaan moeten bekijken. We zullen die verandering niet tegenhouden, ook niet de minister, en daarom is het belangrijk dat het personeel meekrijgt hoe ze flexibel kunnen omgaan met de veranderingen binnen hun job.

Robrecht Bothuyne (cd&v): Ik denk dat het enkele maanden geleden in een ander Delhaizedebat al aan bod kwam. Mensen uit de sector zeiden dat de transitie en de transformatie niet de grootste uitdagingen waren, maar wel het behouden, heropleiden en herscholen van het personeel in de functie van de enorm gewijzigde markt, zowel nu als in de komende maanden. Dat dat een zeker polyvalentie meebrengt van het personeel, is daarvan een logisch gevolg.

Ik denk dat we het vooral als een opportuniteit moeten benaderen en niet als een probleem of een groot risico. Ik hoop dat iedereen hier in de zaal dat ook zo kan blijven benaderen. Als we dat als een probleem gaan zien, gaan we inderdaad mensen uit de sector duwen en mensen afschrijven uit de retail en de arbeidsmarkt. Dat kan en mag de bedoeling niet zijn. Ik weet dat, nog voor het Delhaizedebat, er redelijk wat projecten onder sociale partners, zowel werknemers als werkgevers, zijn opgestart, zowel naar competentieprognoses naar de toekomst toe, als opleidingen, om er specifiek in de sector voor te zorgen dat iedereen effectief mee is met de veranderingen die er gebeuren.

Die veranderingen worden voornamelijk door de klant getriggerd. Het is de klant die wil dat er online besteld wordt en dat er op een andere manier wordt gewerkt

dan in het verleden. Winkels en hun personeel die meewillen, moeten meegaan, en wij moeten ervoor zorgen dat iedereen meekan.

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Dank u, collega's. Ik wil me volledig aansluiten bij de woorden van collega De Vreese en collega Bothuyne. Ik denk dat elk bedrijf en elke organisatie vandaag, in een razendsnel veranderende wereld, mee moet, en er alle belang bij heeft dat – wil het dat op een kwaliteitsvolle wijze doen – ze hun personeel mee hebben. Want als er iets schaars is vandaag, dan is het goed geschoold, kwaliteitsvol, gemotiveerd personeel. En ja, dat zijn kansen voor die mensen om samen met het bedrijf te groeien en zichzelf te ontwikkelen. Ik bekijk dus heel die uitdaging vanuit een positieve bril. Wat dat betreft wil ik dat ook graag bevestigd hebben. Ik wil ook benadrukken dat het goed is dat de retailsector gebruik kan maken van alle Vlaamse opleidingsincentives die er zijn. Ik vind het belangrijk om dat hier ook nog even onder de aandacht te brengen. Het Vlaams opleidingsverlof is hier nog recent goedgekeurd. Zo zijn er tal van voorbeelden waarvan gebruikgemaakt kan worden.

De voorzitter: De heer Verbeurgt heeft het woord.

Thijs Verbeurgt (Vooruit): Collega's, het moet mij toch van het hart dat ik vind dat de roze blik die sommigen hier hebben, toch wat haaks staat op de realiteit die veel werknemers, niet het minst bij Delhaize, vandaag ervaren. Dreigend ontslag, totale werkonzekerheid, vandaag nog altijd, zoveel maanden na de aankondiging, proberen te kaderen als een kans? Sorry, maar dat vind ik toch wel zeer pijnlijk naar die medewerkers toe.

Voorzitter, u zegt dat de consument dat bepaalt. Neen, als een bedrijf de keuze maakt om op 500 meter van een bestaande vestiging een nieuwe vestiging te creëren met totaal ander arbeidsvoorwaarden, en dan zegt dat de concurrentiedruk, die ze zelf hebben gecreëerd, te hoog is: met alle respect, maar zeggen dat dit zuiver aan de consument ligt ... Het zijn ook bedrijfskeuzes die gemaakt zijn en waarbij men medewerkers tegen elkaar uitspeelt.

De realiteit is dat heel wat mensen die vandaag in de retailsector werken, de speelbal zijn van hun werkgever, die het niet altijd nauw neemt met hun rechten, en die in het verleden onvoldoende heeft geïnvesteerd in opleiding om die mensen mee te krijgen in die transitie. Die blijven vandaag verweesd achter.

Ik denk, nogmaals: polyvalentie is een opportuniteit, maar dreigt toch ook wel mensen uit die sector te duwen. De grote vraag die we ons, denk ik, voor die sector moeten stellen is: is de retailsector een sector waarin we levenslang werken, een carrière uitbouwen, doorschuiven binnen de sector? Of is de retailsector een sector aan het worden waar men met tijdelijke contracten, jobstudenten, flexi-jobs eventjes passeert? Ik denk dat we in die sector alles op alles moeten zetten om mensen erin te laten groeien, en dus ook om werk op maat mogelijk te blijven maken, omdat dat essentieel is voor de werkgelegenheid in die sector.

Robrecht Bothuyne (cd&v): Mijnheer Verbeurgt, voor u mij woorden in de mond legt: ik heb net gesproken over projecten die voor het Delhaizedebat op gang zijn getrokken tussen werkgevers- en werknemersorganisaties, net om te vermijden dat wat u zegt, gezegd zou worden, namelijk dat wij de transformatie van Delhaize als een goede zaak zouden bestempelen. Het is een keuze van het bedrijf dat dat in overleg met de werknemers moet gebeuren. Maar de transformatie van de retailsector is natuurlijk al veel langer aan de gang. Dat we daar mensen moeten ondersteunen en begeleiden om om te gaan met de veranderde vraag van de consument, staat, denk ik, als een paal boven water.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Maaïke De Vreese aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de tijdelijke zomerbars en een gelijk speelveld – 2959 (2022-2023)

VRAAG OM UITLEG van Kurt Vanryckeghem aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over zomerbars en pop-ups die reguliere cafés doen doodbloeden – 2961 (2022-2023)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaïke De Vreese (N-VA): Voorzitter, ik wou juist zeggen dat we aan het leukste onderwerp van deze dag komen, maar toen begon u over het doodbloeden van de cafés, en lijkt dat ongepast. Ik wilde eigenlijk starten door te zeggen dat de zon schijnt. Collega's, ik denk dat een van de favoriete bezigheden van de Vlaming is om zich dan naar een terrasje te begeven. *(Opmerkingen van Robrecht Bothuyne)*

Ja, dat zou een werkbezoek kunnen zijn. *(Lacht)*

Proefondervindelijk denk ik niet dat we dat met deze commissie – ik toch niet – hebben geprobeerd, maar het brengt inderdaad mensen samen. Het brengt mensen samen: vrienden, familie, collega's en als je wil ook collega-parlementsleden.

De pop-up zomerbars zijn er ook een aantal jaren bij, natuurlijk, en die bieden een verfrissend en vernieuwd concept. Ze bieden dat aan en trekken ook heel wat volk tijdens de zomermaanden. De horeca-uitbaters zien die wildgroei aan zomerbars met lede ogen aan en klagen over een ongelijke strijd, doordat zomerbars bepaalde kosten niet hebben en met de hippe concepten meer of gemakkelijker personeel vinden.

Daarom trekken Horeca Vlaanderen en UNIZO aan de alarmbel. Ze vragen aan de overheid om actie te ondernemen. Zo publiceerde Horeca Vlaanderen een manifest: 'Pop-up en horeca voor lokale besturen', een leidraad die in heel wat steden en gemeenten trouwens wordt toegepast.

Minister, welke rol zult u opnemen om de steden en gemeenten beter te sensibiliseren? Zult u een gelijk speelveld garanderen zonder dat daarmee innovatieve ideeën en verfrissende concepten geen kans zouden krijgen? Hoe kan Vlaanderen overleg en samenwerking initiëren tussen de horeca, pop-upbars, de belangengroepen en de lokale besturen?

Het zijn mijns inziens nog altijd de ondernemers onderling, samen met het lokale bestuur, die daar voornamelijk voor bevoegd en verantwoordelijk zijn. Maar rond dat sensibiliseren zit er misschien wel iets in om daar voor Vlaanderen aan de slag te gaan.

De voorzitter: De heer Vanryckeghem heeft het woord.

Kurt Vanryckeghem (cd&v): Ik heb een zeer gelijkaardige vraag als collega De Vreese. We lazen het in de krant vorige week: pop-ups laten cafés doodbloeden. Dat laat ook mijn hart bloeden, net als dat van collega De Vreese. Ook als burgemeester van een dynamische stad weet ik maar al te goed dat cafés een centrum laten bruisen. Wat in de coronaperiode, weliswaar ook met voorwaarden, enigszins aanvaardbaar was, is toch enigszins de foute kant aan het uitgaan, mijns inziens. In sommige situaties kunnen zomerbars misschien een meerwaarde betekenen, maar dan moet dat toch onder bepaalde voorwaarden kunnen gebeuren. Daarenboven betalen deze pop-ups een stuk minder belastingen dan de bestaande horecazaken, wat ook tot extra problemen leidt.

Ik heb een aantal vragen hierover. Is er zicht op het vergunningsbeleid van steden en gemeenten? In onze stad verbieden we dergelijke initiatieven altijd op het openbaar domein. Wordt het manifest 'Pop-up en horeca voor lokale besturen' in vele steden en gemeenten al toegepast? Is er zicht op een eerlijkere belastingverdeling? Ik denk dat ik, net als collega De Vreese, zeker een heel sterk pleidooi hou om deze onrechtvaardigheid weg te werken in Vlaanderen.

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Dank u wel, collega's, voor jullie vragen over de zomerbars en de verhouding van deze initiatieven met de horeca die permanent actief is in onze steden en gemeenten.

Zoals jullie weten, betreft het verlenen van vergunningen voor deze zomerbars een gemeentelijke bevoegdheid. We respecteren hier de gemeentelijke autonomie, collega's. Ik denk dat dat ook correct is. Steden en gemeenten kennen de lokale context het best en kunnen het best inschatten of tijdelijke initiatieven een verrijking dan wel een bedreiging vormen voor het lokaal economisch weefsel.

Ik denk niet dat het zinvol is dat we vanuit Vlaanderen over de schouder meekijken om te controleren of steden en gemeenten op dat vlak hun verantwoordelijkheid correct opnemen. Ik ga uit van vertrouwen in onze lokale besturen. We hebben dan ook geen officiële gegevens over het vergunningsbeleid of de toepassing van het manifest 'Pop-up en horeca voor lokale besturen'.

De lasten waarvan sprake is in de krantenartikelen, zijn in hoofdzaak lasten die tot de gemeentelijke bevoegdheden behoren, zoals terrasvergunningen en de daarbij behorende belastingen. Ik deel natuurlijk wel de bekommernis over de rendabiliteit van onze horeca en het belang van een gelijk speelveld. Dat spreekt voor zich, ook met die pop-up initiatieven.

Mijn kabinet heeft ondertussen ook contact gehad met de federatie Horeca Vlaanderen, en ik begrijp dat de sector ook niet automatisch tegen is, want het zijn voor alle duidelijkheid vaak zelf horeca-uitbaters die in de zomer een tijdelijke pop-upbar beginnen, maar dat het voor de sector belangrijk is om het vergunningsbeleid rond pop-ups in overleg met goede kennis van de lokale situatie op te zetten.

Het doel van het manifest is ook om die dialoog tussen lokale ondernemers en lokale besturen te faciliteren. Ze willen ook onderstrepen dat er verschillende heel goede praktijken zijn van gemeenten in Vlaanderen. Bijvoorbeeld in Kinrooi: daar zijn heel mooie zomerbars aan de Maas. Mocht u daar ooit zin en tijd voor hebben, collega's: de Basti Bar is zeker aan te raden. *(Opmerkingen)*

Ja, de Basti Bar is een heel mooie bar aan het bastion. Daar kun je dan ook gaan zwemmen, sportieve triatleet. *(Opmerkingen)*

Dus allemaal welkom aan de Basti Bar. Dat zijn er al twee die willen gaan.

Ik wil hier ook aan bijdragen, en daarom, collega's, in alle ernst, gaan we daar ook aan bijdragen. We zullen dan ook met het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) de vraag oppakken om een praktisch overleg te organiseren tussen Horeca Vlaanderen en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), om samen te kijken hoe we dat het best verder kunnen aanpakken, zodanig dat die bekommernis rond dat gelijke speelveld – dat lokale besturen daar niet toe in staat zijn en dat steuntje in de rug nodig hebben – kunnen realiseren op het terrein.

De overlegtafels economie die de VVSG organiseert met steun van VLAIO, lijken mij alvast een geschikt instrument om de problematiek en de leidraad onder de aandacht te brengen bij steden en gemeenten die die nog niet hanteren, en om

goede praktijken van de gemeenten te detecteren en te verspreiden. Ik vraag VLAIO ook om het daar op de agenda te plaatsen.

Ik ben er dus ook van overtuigd dat, mits een goede lokale aanpak, zomerbars een meerwaarde kunnen zijn voor de bestaande horeca en een bruisende handelskern.

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaike De Vreese (N-VA): Minister en collega Vanryckeghem, ik ben er inderdaad ook genuanceerd in. Ik denk dat het absoluut niet aan Vlaanderen is om in de plaats te treden van de steden en gemeenten, die daar inderdaad met de lokale horecasector over in overleg gaan. Bovendien hebt u gelijk dat het vaak horeca-uitbaters zelf zijn die starten met zo'n pop-up. In Brugge is het bijvoorbeeld ook zo dat het gemeentebestuur daar al mee aan de slag is. Dan denk ik dat er een belangrijke taak weggelegd is voor de gemeenteraadsleden en de oppositie om, als het compleet verkeerd valt en zij zien dat het gelijke speelveld er helemaal niet is, dat dan aan de kaak te stellen en erover in discussie gaan met het stadsbestuur en dergelijke meer.

Ik denk ook dat die pop-upbars een stimulans zijn voor de horecazaken zelf, om zelf na te denken over hoe ze zo aantrekkelijk mogelijk kunnen zijn door zich te vernieuwen, door zelf met een hip concept te komen dat aantrekkelijk is, waar mensen naartoe willen komen. Dat zorgt inderdaad voor creativiteit en concurrentie – want concurrentie is daarvoor niet slecht – die ook hun zaak ten goede zullen komen en naar een hoger niveau zullen brengen.

Bedankt om een overleg te organiseren, om als minister op de kar te springen om een schakel te zijn tussen onder andere VLAIO, Horeca Vlaanderen en de VVSG. Voor mij is dat absoluut de plaats waar het zich afspeelt: dicht bij de ondernemers, en dus dicht bij de lokale besturen.

De voorzitter: De heer Vanryckeghem heeft het woord.

Kurt Vanryckeghem (cd&v): Uiteraard ben ik het er ook mee eens dat de autonomie van de lokale besturen zo sterk mogelijk gerespecteerd moet worden. Ik ben ook tevreden, minister, dat u een overleg zult organiseren tussen alle partijen onder leiding van VLAIO. We kunnen er toch niet onderuit dat sommige pop-upbars een aantal voordelen krijgen ten opzichte van bestaande horecazaken: jonge mensen die liever in een hippe openluchtbar werken, de belastingen, ze kiezen de beste periode van het jaar... *(Opmerkingen van Maurits Vande Reyde)*

Maurits, mag ik even? Als jij spreekt zuchten wij ook niet.

Ze hebben ook minder vaste kosten, minder huurkosten en zo verder. Inse heb ik uiteraard niets tegen pop-upbars, maar een deloyale concurrentie moet worden vermeden. We moeten dezelfde spelregels hanteren. Gelijke wapens zouden in dezen toch wel zeer fair zijn.

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Ik zal bij dezen dan zuchten. Collega's, ik snap het toch niet, wat ik hier allemaal in de commissie gehoord heb. *(Opmerkingen van Kurt Vanryckeghem)*

Dat is wel meer dan zuchten, Kurt.

Wat ik in deze commissie al gehoord heb: we moeten de supermarkten verbieden, chocoladewinkels verbieden, nu zomerbars gaan aanpakken, en als ik naar de overkant kijk, moeten we ook nog eens prijzen gaan controleren en er als overheid

op ingrijpen. Ik zie de communisten wel stijgen in de laatste peilingen, maar dat ze zo groot waren in het parlement wist ik toch ook niet.

Ik denk dat het antwoord van de minister heel juist is. Je hebt lokale autonomie. Als lokaal bestuur – in Diest doen we dat bijvoorbeeld ook – kun je perfect zeggen of er ruimte is op basis van ruimtelijke ordening, of er geen problemen zijn qua mobiliteit en geluidsoverlast. Op basis van die criteria kun je perfect zeggen of een zomerbar mag of niet. Het is toch niet aan ons om te beslissen of dat een goede of slechte zaak is? We moeten het ondernemerschap in al zijn vormen toch stimuleren? Als jullie zich zorgen maken, collega's, over te lage belastingen voor zomerbars ten opzichte van de horeca, dan heb ik een heel goed voorstel voor jullie: verlaag de belastingen voor je eigen horeca, zodat er lagere belastingen en lasten zijn voor iedereen. *(Opmerkingen)*

Dat is dan een oplossing om het voor iedereen beter te maken. En ja, mijnheer Vanryckeghem, er zullen altijd mensen zijn die liever buiten of binnen willen werken, dat kun je nooit verbieden. Ik denk dat we hier als overheid zeker niet te ingrijpend moeten zijn. Laat het op de plaats waar het moet: de lokale besturen. Ik denk dat het antwoord van de minister daar perfect in is.

De voorzitter: Mevrouw Malfroot heeft het woord.

Ilse Malfroot (Vlaams Belang): Collega Vande Reyde, ik vind dat u het hier eigenlijk wel op flessen trekt. Niemand heeft gezegd dat wij dat als overheid gaan reguleren. Het zou goed zijn om een kader te scheppen. Ik steun dat ook. Ik zie dat bij ons in Ninove ook. Daar zijn ook zomerbars. We krijgen heel veel klachten van de lokale horeca, die dat oneerlijke concurrentie vindt. Ze komen hier in het park een tentje opzetten, en het is allemaal gezellig, tof en wel, maar ze hebben geen vergunning, ze moeten geen standplaats betalen, ze zijn eigenlijk met niets in orde, ze betalen al die belastingen niet. Dat is dus wel oneerlijke concurrentie. Een kader is zeker en vast op zijn plaats. Iedereen moet kunnen leven, daarover ben ik het met u eens. Maar doe dat binnen een mooi kader, zodanig dat elke horeca-uitbater gelijke kansen krijgt. U moet niet alles loslaten en zeggen: "Ho, jullie zijn communisten!" Dat is totaal het geval niet. U trekt dat uit de context, u trekt dat op flessen.

De voorzitter: Flessen en horeca, dat past wel natuurlijk. *(Lacht)*

Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: In alle ernst, ik ga uit van het vertrouwen in de lokale besturen. Ik ken een heel goed reglement. Mocht er een vraag zijn van collega's uit lokale besturen, ik kan u het reglement bezorgen. Ik volg u volledig als het gaat om een gelijk speelveld. Dat was bij ons ook een zorg. Het kan niet zijn dat je een aantal verplichtingen met betrekking tot kwaliteit, voedselveiligheid en noem maar op ontloopt of ontduikt als je een zonnebar hebt. We hebben erop toegezien dat er een gelijk speelveld is, een eerlijke concurrentie. Maar ik kan u wel bevestigen dat het een enorme meerwaarde is voor het toeristische potentieel van een stad of gemeente. Ik ben echt wel een believer van de zomerbar.

Nogmaals, aan alle bezoekers die hier vandaag aanwezig zijn: allemaal welkom in de Basti Bar in Kinrooi, aan het water, aan de Maas. Bij dit mooie weer is het daar heel leuk. Je kunt daar eventueel ook zwemmen.

De voorzitter: Na deze kleine commercial hebben we nog de slotbedenkingen van de vraagstellers.

Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maike De Vreese (N-VA): Collega Vande Reyde, u maakt er een compleet van de pot gerukte karikatuur van. Het is niet de eerste keer dat u collega's wegzet, collega's uit de meerderheid by the way, als communisten. Ik vind dat heel kwalijk. U holt het woord 'communist' volledig uit. Ik stel voor dat u in de geschiedenis eens bekijkt wat de communisten hebben gedaan. Ik hoop echt uit de grond van mijn hart dat u ermee stopt uw collega's uit te schelden als communist. Dit is een puur populistisch praatje. Dai hoort hier gewoonweg compleet niet thuis. Dat pikken wij gewoonweg niet meer.

U zit op het federale niveau ook in de regering. Als we spreken over belastingverlaging, dan is het daar dat jullie het moeten doen met Open Vld. Maar wat zien we daar? Een enorme schuldenput, een begroting die volledig ontspoot.

Ik ben enorm verontwaardigd door uw tussenkomst van daarnet. U had ook op een andere manier kunnen tussenkomen, met een meerwaarde voor het debat. Maar tot dit debat hebt u absoluut niets bijgedragen.

De voorzitter: De heer Vanryckeghem heeft het woord.

Kurt Vanryckeghem (cd&v): Voorzitter, ik ben het er uiteraard mee eens dat collega Vande Reyde ons enige betutteling van de horeca voor de voeten werpt of in de mond legt. Ik ga ook niet akkoord met zijn houding. Het is een eenmansactie van collega Maurits binnen deze meerderheid, maar dat is niet de eerste keer.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

Ik wil de bezoekers nog welkom heten. Jullie hebben waar voor jullie geld gekregen met een kort maar hevig debat. Van West-Vlaanderen naar Kinrooi is het een kleine stap.